

Liite 1 hyvinvointisuunnitelmaan 2021-2025

Toimenpidetaulukko

Tavoitteita ja toimenpiteitä täsmennetään vuosittain raportoinnin yhteydessä.

PAINOPISTE 1.

Pyhtään asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

TAVOITE 1: Alkoholin kulutuksen ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 2: Savuton Kymenlaakso 2030

TAVOITE 3: Muiden päihteiden käytön ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 4: Rahapelaamiseen liittyvien haittojen vähentäminen

Välitavoitteet Missä on onnistuttava?	Hyvät käytännöt ja toimenpiteet Interventio? Miten välitavoitteet saavutetaan?	Seurantamittarit ja seurantatapa Miten onnistumista mitataan?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.
--	---	---	---

Lapset ja nuoret

Tuen oikea-aikainen ja yhdenvertainen saatavuus	<ul style="list-style-type: none">Lapset ja nuoret saavat ikätason mukaista päihdekasvatusta monitoimijaisella yhteistyöllä mm. ennaltaehkäisevä päihdevalistus ja kokemusasiantuntijat kouluissa ja tapahtumissa, tukioppilastoiminta.Alaikäisten päihteidenkäyttöön puututaan varhaisessa vaiheessa mm. Nuorten päihdekeskustelut (yhteistyössä koulu, poliisi, lastensuojelu, erityisnuorisotyö) ja urheiluseurojen yhteinen päihteisiin puuttumisen malli.Tietoa palveluista ja tuen muodoista jaetaan kaikkia kanavia käyttäen.	Toimenpiteitä seurataan lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman arvioinneissa, tilastoin ja kyselyin Pyhtään lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Perhekeskusverkoston palvelut koostuvat Kymsoten, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien, sekä muiden viranomaisten monialaisesta lasten, nuorten ja perheiden parissa tehtävistä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä toimista.
--	--	---	---

Lapsi, nuori ja perhelähtöinen moniammatillinen työote yli sektorirajojen	<ul style="list-style-type: none"> • Verkostomainen työote osana oman työn tekemistä. • Perhekeskusten ketterä alueverkostotyö peruspalvelujen kanssa. • Monialainen arviointi, tuki, hoito ja dokumentointi.
Lapsilla ja nuorilla on tiloja, joissa heitä kohdataan yksilöinä ja yhteisön jäseninä	<ul style="list-style-type: none"> • Tuen ja toiminnan jalkautuminen arkiympäristöihin mm. koulunuorisotyö, Ohjaamo, monitoimitilat ja lähiliikuntapaikat. • Kylien kohtaamispaikkojen ylläpito • Perheen yhteisen toiminnan vahvistaminen, perhekeskusalueiden kohtaamispaikkatoiminta. • Digitapaamiset, yhteisöt.

Työikäiset

Haitallisen päihteidenkäytön vähentäminen: mm. vastuullinen anniskelu ja myynti	<p>Alueellinen mielenterveys- ja päihdestrategiatyö (sis. EPT-mallin ja Pakka-toiminnan). Eri toimijoiden päihdeohjelmat ja toimintamallit.</p> <p>Saumattomat palveluketjut eri toimijoiden välillä.</p>	<p>1. vaiheessa alueen toimijoiden koonti yhteen ja yhteinen keskustelu. EPT-rakenteiden vahvistaminen. Koulutukset. Alueellisen strategian laatiminen. Pakka-toiminnan kattavuus.</p> <p>Eri yhteistyökumppaneiden toimintasuunnitelmat.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt, AVI, poliisi, Kympe ja alueen elinkeinotoimijat</p> <p>Terveystalo Päihdetyöntekijät Psyk.sairaanhoitajat Päihdekoordinaattori</p>
Päihteidenkäytön (alkoholi, huumeet, nikotiinituotteet) ja rahapelaamisen puheeksiotto eri toimijoiden palveluissa	<p>Puheeksiottomallien päivitys ja varhaisen puuttumisen toimintamalli. Digitalisaation hyödyntäminen: mm. herätteet vastaanotoille ja asiakasohjaukseen. Yhteisapelillä-hanke (pelihaittojen ehkäisy). Vertais(ryhmä)toiminta.</p>	<p>Päivitetty puheeksiottomallit (päihteet, rahapelaaminen, mieliala) eri toimijoiden palveluissa.</p> <p>Audit -testien sekä mini-intervention toteutuminen.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo Päihdetyöntekijät Psyk.sairaanhoitajat Päihdekoordinaattori</p>
Tupakkatuotteiden käytön väheneminen	<p>Nikotiinittomuusohjelmat eri toimijoiden palveluissa. Nikotiinivieroitus: yksilö- ja ryhmätuki. Työpaikkojen savuttomuus.</p> <p>Omaolo-hyvinvointitarkastus ja -ohjelmat.</p>	<p>Nikotiinittomuusohjelmat/-mallit. Ryhmien määrä, vieroittautuneiden määrä.</p> <p>Savuttomuusohjelmat / Nuorisovaltuuston aloite Savuttomasta kunnasta</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
Työkyvyn ennaltaehkäisevän tuen lisääminen	<p>Verkostoituminen maakunnan terveys- ja työkylynäkökulmasta. Digitaalisen terveyssovelluksen yhteiskehittäminen.</p> <p>Work Power- työikäisten liikuntahanke</p>	<p>Terveyssovellusten käyttöönotto ja mittarit.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote (erityisesti PTH) ja alueen työterveyshuollon palveluntuottajat</p> <p>Terveystalo Liikuntaneuvoja</p>

Ikääntyneet

<p>Päihteet ja rahapelaaminen otetaan puheeksi kaikissa palveluissa</p>	<p>Yhteistyön alueellinen toimintamalli. Huomio heihin, joita ei palveluissa tavoiteta.</p> <p>Kymsoten sisäinen puheeksioton ja puuttumisen toimintamalli: KAH:n sisäiset palvelut, terveyspalvelut, MiePä-palvelut.</p>	<p>Toiminnan yhtenäistäminen Kymenlaakson alueella.</p> <p>Valmis toimintamalli.</p>	<p>Yhteistyörakenteen vahvistaminen: yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt: eläkeläisjärjestöt, vanhusneuvostot. Matalan kynnyksen yhteistyö. Terveystalo</p>
<p>Osallistaminen, aktivoiminen ja tiedon lisääminen</p>	<p>Puheeksioton, motivoivan haastattelun koulutukset kaikille ammattiryhmille.</p> <p>Matalan kynnyksen kohtaamispaikat. Viestintä, asiantuntijaluennot.</p> <p>Tuodaan materiaalia helposti saataville paikkoihin joissa ikäihmiset liikkuvat (esim. kirjastot, terveysasemat, kaupat, kahvilat).</p> <p>Otetaan käyttöön ikäihmisille suunnattuja sähköisiä palveluita päihteiden käytön arviointiin (omaiselle/itselle).</p> <p>Jalkautetaan hyviä käytänteitä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.</p> <p>Jatkuvassa palvelutarpeen arvioinnissa kiinnitetään huomiota päihteiden käyttöön.</p>	<p>Koulutusten, luentojen määrät.</p> <p>Toiminnan toteutumisen seuranta.</p> <p>Varmistetaan tiedon saatavuus sekä kuntalaisille että työntekijöille.</p> <p>Sähköisten palveluiden käyttöasteen seuranta.</p> <p>Yhteistyön toimintamallit.</p> <p>RAI-moduulin avulla voidaan jatkossa raportoida palvelujen piirissä olevien asiakkaiden päihteiden käyttöä.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt, Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja seurakunnat Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Kymsote Terveystalo</p>

Kaikki ikäryhmät

<p>Systemaattiset koulutukset</p>	<p>Puheeksiotto, motivoiva haastattelu, huoli puheeksi. Rakennetaan nettipohjainen koulutusohjelma.</p>	<p>Toteutuneet koulutukset.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt Terveystalo</p>
<p>Osallistaminen, aktivoiminen ja tiedon lisääminen</p>	<p>Kampanjat, viestintä, järjestöjen vertaisryhmät.</p>	<p>Toteutuneet: kyllä/ei.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt Terveystalo</p>
<p>Omaolo-palvelu</p>	<p>Hyvinvointitarkastukset ja -valmennukset.</p>	<p>Toteutuneet tarkastukset ja -valmennukset</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt</p>

PAINOPISTE 2.

Pyhtään asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

TAVOITE 1: Terveellisten ravinto- ja liikuntatottumusten edistäminen

TAVOITE 2: Painonhallinta ja 2-tyypin diabeteksen vähentäminen

TAVOITE 3: Muistisairauksien ilmaantuvuuden väheneminen

TAVOITE 4: Mielen hyvinvoinnin edistäminen

Välitavoitteet Missä on onnistuttava?	Hyvät käytännöt ja toimenpiteet Interventio? Miten välitavoitteet saavutetaan?	Seurantamittarit ja seurantatapa Miten onnistumista mitataan?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.
---	--	---	---

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuortenterveyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none">• Saumaton yhteys arjen toimijoihin (varhaiskasvatus, koulu, perheympäristö, harrastukset).• Myönteisten tunnekokemusten lisääminen lapsen ja nuoren arkeen.• Ennaltaehkäisevien terveyspalveluiden neuvonta ja ohjaus: mm. ylipainon ehkäisy ja sen mittarit.• Lapsen terveydellisten haasteiden tunnistaminen ja varhainen tuki mm. mielenterveyden tuki.• Elämäntapaohjaus ja aktivointi mm. Neuvokas perhe -menetelmä, varhaiskasvatuksen Ilo kasvaa liikkuen, perusopetuksen Liikkuva koulu -toimintamallit, Liikkuva seurakunta -ohjelma.• Hyvinvointioppimissuunnitelman toteuttaminen kouluissa.	Toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta seurataan vuosittain Kymenlaakson maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportoinnin yhteydessä.	Perhekeskusverkoston palvelut koostuvat Kymsoten, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien, sekä muiden viranomaisten monialaisesta lasten, nuorten ja perheiden parissa tehtävistä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä toimista.
Yhdenvertaiset mahdollisuudet tavata, toimia ja vaikuttaa	<ul style="list-style-type: none">• Kohtaamispaikkatoiminnan laajentaminen perhekeskusalueilla.• Toimijoiden yhteisten resurssien ja digitalisaation hyödyntäminen.• Yhteisöllisyyttä tukevaa opiskeluhoitotyötä kehitetään tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua ja vahvistamalla dialogisia työtapoja.• Mahdollistetaan nuorisotoiminta, vapaaehtoistyö, järjestöjen jäsenyys, vertaisryhmät, asiakasraadit ja vaikuttajaryhmät.• Tuetaan lapsiperheiden osallisuutta ja arjen toimintaa palveluohjauksen avulla.		

<p>Vanhemmuuden tukeminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Joustava palveluohjaus sekä avoin ja monikanavainen tiedottaminen. • Peruspalveluissa vanhemmuuden tuen muotoja ja osaamista lisätään mm. dialoginen työote. • Toteutetaan matalan kynnyksen toimintaa yhdessä verkostotoimijoiden kanssa. • Varhaiskasvatuskeskustelut ja arviointikeskustelut perusopetuksessa. • Psykososiaalisen tuen menetelmien systemaattinen käyttö; Ihmeelliset vuodet, Voimaperheet, Lapset puheeksi. • Sähköiset palvelut mm. sähköinen perhekeskus, Vanhempainpuhelin ja -chat. • Tukihenkilötoimintaa mm. perhekummi, kaveritoiminta & ystäväksi maahanmuuttajaäidille-toiminta. 		
<p>Perheiden kokonaisvaltaisen elämäntilanteen parempi huomioituminen eri asiantuntijoiden työkäytänteitä kehittämällä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Työtä tehdään dialogisessa vuorovaikutuksessa, monitoimijaisena yhteistyönä. • Yhteiset koulutukset ja kehittämissyö eri toimijoiden kanssa. • Jalkautuminen lasten, nuorten ja perheinen arkeen. • Perheen vastuutyöntekijän nimeäminen verkostossa. • Systemaattisen toimintamallin käyttöönotto. • Yhteinen palveluohjaus. 		
<p>Työikäiset</p>			
<p>Terveellisten ravinto- ja liikuntatottumusten edistäminen</p> <p>Elintavoista aiheutuvien sairauksien ennaltaehkäisy</p>	<p>Vaikuttavan, matalan kynnyksen elintapaohjauksen yhteistyömallin rakentaminen (ravitseminen, liikunta, päihteet, uni, mielen hyvinvointi).</p> <p>WorkPower-Työikäisten liikunnan ja ravitsemuksen parantaminen</p> <p>Elintapaneuvonnan hybridimalli, digitaaliset sovellukset, ryhmät. Omaolo: hyvinvointitarkastukset ja -valmennukset. Ravitsemusviestintä. Alueellisen elintapaneuvonnan hoitopolun kehittäminen. Alueellisen prediabetes-mallin kehittäminen.</p>	<p>Valmis alueellinen elintapaneuvonnan prosessimalli.</p> <p>Toteutuneet käynnit ja ryhmät.</p> <p>Toteutuneet käynnit ja ryhmät. Hoitopolun valmistuminen. Mallin käyttöönotto.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p> <p>Liikuntatoimi, liikuntaneuvoja</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Mielen hyvinvoinnin edistäminen</p>	<p>Mielenterveyden ensiapu -koulutukset.</p> <p>Matalan kynnyksen yhteydenottokanavan rakentaminen työikäisille ("huolinappi"). Kulttuuritoiminta.</p>	<p>Toteutuneet koulutukset.</p> <p>Verkostoituminen. Yhteydenottokanava huolenilmaisuun työikäisille. Huolenilmaisujen määrä.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Muistisairauksien ennaltaehkäisy</p>	<p>Työterveyspalvelujen suuntaaminen ennaltaehkäisevään toimintaan.</p> <p>Muistisairausriskin tunnistaminen ja palveluohjaus.</p> <p>Huomioiminen elintapaneuvonnassa. Olemassa olevien palveluiden markkinointi: muistikahvilat, vertaistoiminta, matalan kynnyksen kohtaamispaikat, terveys- ja hyvinvointipisteet, liikuntaneuvonta, ryhmätoiminta.</p>	<p>Yhteiset palvelupolut.</p> <p>Palvelupolkujen kuvaus. Toiminnan toteutumisen seuraaminen.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt, työterveyspalvelut ja TE-palvelut</p> <p>Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja työterveyspalvelut</p> <p>Terveystalo</p>

<p>Työkyvyn ennaltaehkäisevän tuen lisääminen</p>	<p>Verkostoituminen maakunnan terveys- ja työkylynäkökulmasta. Digitaalisen terveyssovelluksen yhteiskehittäminen.</p>	<p>Terveyssovellusten käyttöönotto ja mittarit.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote (erityisesti PTH) ja alueen työterveyshuollon palveluntuottajat</p>
<p>Ikääntyneet</p>			
<p>Terveellisiin elintapoihin kannustaminen</p>	<p>Matalan kynnyksen kohtaamispaikat, hyvinvointi-asematoiminta. Viestintä, asiantuntijaluennot.</p>	<p>Yhtenäiset toimintamallit. Elintapaohjauksen seuranta.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Suosituksen mukainen ravitsemusohjaus</p>	<p>Ravitsemusohjaus. 75-vuotiaille järjestetään hyvinvointia edistäviä ryhmätapaamisia.</p>	<p>Ryhmätapaamisten ja käyntien lukumäärä.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Toimintakyvyn ylläpitäminen</p>	<p>Kotiin vietävien palveluiden vahvistaminen. Hyvinvointia edistävät ryhmätapaamiset ja -kotikäynnit. Kaatumisseulamalli → ohjaus liikuntaryhmiin. Omatoimisuuden tukeminen.</p>	<p>Palvelupolkujen kuvaus. Yhtenäiset toimintamallit.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Tuetaan omatoimisuutta ja aktiivisuutta</p>	<p>Liikuntaneuvonta osaksi toimintakyvyn ylläpitämistä. Ryhmä- ja vertaistoiminta.</p>	<p>Yhtenäiset toimintamallit. Toiminnan toteutumisen seuranta.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Tarjotaan hyvinvointia ja terveyttä edistävää tietoa ja toimintaa</p>	<p>Yhtenäisen toimintamallin luominen terveellisten elintapojen ja muistisairauksien puheeksiottoon ennaltaehkäisevästi.</p>	<p>Palvelupolkujen kuvaus. Yhtenäiset toimintamallit. Toiminnan toteutumisen seuranta.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Muistisairauksien ennaltaehkäisy</p>	<p>Muistisairausriskin tunnistaminen. Muistikoordinaattorit. Ryhmä- ja vertaistoiminta.</p>	<p>Muistikoordinaattorien ja -poliklinikan kävijämäärät: uudet asiakkaat. Toimintojen määrä.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Kaikki ikäryhmät</p>			
<p>Kaikenikäisten mielenterveyden edistäminen</p>	<p>Yksinäisyyden vähentäminen ja osallisuuden lisääminen: -Vertais- ja ystäväpalvelutoiminta. -Tietoisuuden lisääminen ja ohjaaminen palveluihin.</p>	<p>Hyvinvointimittarit. Asiakaskyselyt. Toiminnan toteutumisen seuranta.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Syrjäytymisen ehkäisy ja eriarvoisuuden vähentäminen</p>	<p>Yksinäisyyden vähentäminen ja osallisuuden lisääminen. Yhdistysinfo.fi-käyttöönotto.</p>	<p>Yhdistysinfo.fi-alustan ja yhteistyön kehittäminen.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Liikunnan ja kulttuurin puheeksiottaminen ja aktivoiminen omatoimisuuteen eri toimijoiden palveluissa</p>	<p>Alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma. Saumattomat palvelupolut. Tuetaan omaehtoista liikkumista ja harrastamista. Huomio terveytensä kannalta liian vähän liikkuviin. Yhteyshenkilöt nimetty eri palveluiden välillä. Ohjaus kunnan liikuntaneuvontaan.</p>	<p>Palvelupolkujen kuvaus. Liikuntaläheteiden ja ryhmien määrät.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat</p> <p>Terveystalo</p>

PAINOPISTE 3.

Pyhtään asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

TAVOITE 1: Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

TAVOITE 2: Syrjäytymisen ehkäisy

TAVOITE 3: Ympäristöterveyden edistäminen

Välitavoitteet Missä on onnistuttava?	Hyvät käytännöt ja toimenpiteet Interventio? Miten välitavoitteet saavutetaan?	Seurantamittarit ja seurantatapa Miten onnistumista mitataan?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.
---	--	---	---

Lapset ja nuoret

Lapsen oikeuksien toteutuminen erotilanteessa	<ul style="list-style-type: none">•Sovinnolliseen eroon ja yhteistyövanhemmuuteen tukeminen mm. perheoikeudelliset palvelut, eroauttamisen palvelut ja sovittelun malli.•Mahdollistetaan lapsen ja hänestä erossa asuvan vanhemman suhteen säilyminen eron jälkeen mm. kohtaamispaikkatoiminnalla.•Lasten ja aikuisten yksilötapaamiset, erovertaisryhmät, ja kulttuuritulkkaus.•Sähköiset palvelut mm. Kaksi kotia-sovellus, Ero-chat.	Toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta seurataan vuosittain Kymenlaakson maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportoinnin yhteydessä sekä Pyhtään oman lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivityksissä	Perhekeskusverkoston palvelut koostuvat Kymsoten, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien, sekä muiden viranomaisten monialaisesta lasten, nuorten ja perheiden parissa tehtävistä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä toimista.
Haasteellisessa asemassa olevien erityisryhmien tuen turvaaminen	<ul style="list-style-type: none">•Järjestetään oikea-aikaista tukea lasten ja nuorten koulunkäynnin, sekä nuorten aikuisten ja lapsiperheiden arjen sujumista varten.•Erityinen resursoitu ryhmä tekemään interventioita myös koteihin.•Toimintaan osallistumisen mahdollistaminen myös erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille mm. Kehitysvammaisten rippikoulut.•Vaikeassa elämäntilanteessa mm. vaativa vauva-aika, lähisuhdeväkivalta, päihde- ja mielenterveysongelmat tai erotilanne elävien perheiden auttaminen yksilö- ja ryhmämuotoisten tuen avulla.•Jälkihuollon kehittäminen.•Nuorten rikoskierteen ehkäisyyn perustuva Ankkuritoiminta.		
Turvallinen elinympäristö	<ul style="list-style-type: none">•Suvaitsevaisuus ja sen lisääntyminen mm. positiivisen pedagogiikan toimintatapa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa.•Varhaiskasvatuksen ja koulujen ajantasaiset turvallisuussuunnitelmat (TAPE).•Terveysneuvonta, turvataitoillat ja liikenneturvallisuuskasvatus.•Lasten ja nuorten kanssa työskentelevät osaavat ottaa väkivallan puheeksi. Välineenä Turva10-työkalu.•Turvakamu-sovelluksesta tiedottaminen ja sen levittäminen.•Fyysisesti terveet tilat, esteetön ympäristö, ja turvalliset piha-alueet.		

Hyvin saavutettavat fyysisesti ja sosiaalisesti esteettömät palvelut ja toiminnot	<ul style="list-style-type: none"> • Liikkuvat ja joustavat palvelut asiakkaan arkiympäristöissä. • Sähköiset palvelut ovat saavutettavat ja helppokäyttöiset.
---	--

Työikäiset

Perheiden hyvinvoinnin edistäminen	Lapset puheeksi -menetelmäkoulutukset aikuisten palveluissa. Perhekeskustoiminta. Vertaisryhmät.	Koulutusten määrä. LP-keskusteluiden määrä. Ohjattu toiminta. Kohtaamispaikkatoiminta.	Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt Terveystalo
<p>Turvallisuuden lisääminen</p> <p>Asiakas- ja potilasturvallisuus</p> <p>Kaatumisseulatoiminta</p>	<p>Kymenlaakson turvallisuuskulttuurin luominen.</p> <p>Koulutus, tietouden lisääminen, yhteistyö, asiakkaiden aktiivinen osallistaminen. Turvalliset, esteettömät kulkureitit. Osallisuutta edistävä elinympäristö.</p> <p>Alueellinen kaatumisseulamalli</p>	<p>Toteutuneet kampanjat, saadut palautteet.</p> <p>Saadut palautteet.</p> <p>Valmis kaatumisseulamalli.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt, poliisi ja Kympe</p> <p>Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt</p>
Työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien aktivointi ja työllisyyden edistäminen	<p>Työllisyystoimijoiden ja terveydenhuollon monialaisen yhteistyön edistäminen. Työllisyysohjelma.</p> <p>Kuntouttava työtoiminta, koulutukset, työvoimapalvelut, palkkatuettu työ, työttömien terveys- ja kuntoutuspalvelut.</p> <p>Kykyviisarin käyttöönotto.</p> <p>Workpilot</p>	<p>Yhteistyömalli.</p> <p>Aktivointiaste.</p> <p>Kuntouttavan työtoiminnan työtoimintapäivien määrä.</p> <p>Terveystarkastusten määrä.</p> <p>Koulutukseen/työhön edenneet asiakasmäärät. Palvelun vaikuttavuus.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, TE-palvelut, KELA, ELY-keskus, järjestöt, Etsivä nuorisotyö ja Ohjaamo</p> <p>Ohjaamo, TE- palvelut</p>

Ikääntyneet

Tapaturmien ehkäisy	Yhtenäisen toimintamallin vahvistaminen tapaturmien ehkäisyyn.	Mittari: Lonkkamurtumat. Kaatumisseulatoiminta. Yhtenäinen valmis toimintamalli: kyllä/ei.	Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt Terveystalo
Mahdollistetaan ikäihmisille toistensa sekä eri toimijoiden kohtaaminen	Matalan kynnyksen kohtaamispaikat, hyvinvointi- asematoiminta. Viestintä, asiantuntijaluennot. Yksinäisyyden vähentäminen. Osallisuus ja merkityksellisuuden kokemus. Digitaalisten palveluiden avulla erilaisten yhteydenpitomahdollisuuksien lisääminen.	Mittari: Itsensä yksinäiseksi kokevien määrä.	Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat Terveystalo

Elämänhallinnan ja toimintakyvyn vahvistaminen	Kymsoten yhtenäisen toimintamallin luominen syrjäytymisen ja lähisuhdeväkivallan puheeksiottoon. Osallisuuden tukeminen.	Yhtenäiset toimintamallit.	Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat
Kaikki ikäryhmät			
Lähisuhdeväkivallan ehkäisy	Maakunnallinen väkivaltafoorumi. Palveluihin ohjaamisen tehostaminen. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn alueellisen toimintamallin laatiminen. Marak-menetelmä.	Valmis toimintamalli lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja työskentelyyn. Turvakotitoiminta: kävijämäärät.	Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt Terveystalo

PAINOPISTE 4.

Pyhtään asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

TAVOITE 1: Eri-ikäiset asukkaat innostuvat osallistumaan ja vaikuttamaan omaan, yhteisönsä ja ympäristönsä hyvinvointiin

TAVOITE 2: Kymenlaakson alueen eri toimijat mahdollistavat yhdessä asukkaiden kanssa paikallisen toiminnan ja saumattoman yhteisen tekemisen

Välitavoitteet Missä on onnistuttava?	Hyvät käytännöt ja toimenpiteet Interventio? Miten välitavoitteet saavutetaan?	Seurantamittarit ja seurantatapa Miten onnistumista mitataan?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.
---	--	---	---

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten arvostaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kohtaamiseen ja kuulemiseen riittävästi aikaa. • Lapsen/nuoren identiteetin tukeminen ja arvostaminen sekä mielipiteen kuuleminen ja huomioiminen omilla asioissa ja päätöksenteossa. • Lapsen/nuorten ääni ja lapsen edun ensisijaisuus kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa; työkaluna mm. lapsivaikutusten arviointi. • Vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta arjen toimintaan ja sen kehittämiseen. 	Toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta seurataan vuosittain Kymenlaakson maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportoinnin yhteydessä sekä Pyhtään omassa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa.	Perhekeskusverkoston palvelut koostuvat Kymsoten, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien, sekä muiden viranomaisten monialaisesta lasten, nuorten ja perheiden parissa tehtävistä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä toimista.
--------------------------------	--	--	---

Lähiyhteisöt mukana osallisuuden luomisessa	<ul style="list-style-type: none"> • Mahdollistetaan sukupolvien välinen kohtaaminen ja edistetään yhteisöllisyyttä ja osallisuuden tunnetta mm. lukumummi- ja vaaritoiminta. • Yhteistyö ja verkostoituminen laajasti alueen toimijoiden kesken mm. perhekeskusalueilla alueverkostojen ja ydintiimien toiminta yhteistyössä kyläyhteisöjen ja aluetoimikuntien kanssa . • Järjestöt ja seurakunnat mukana esim. loma-ajan toiminnassa.
Uusia, yhteisesti suunniteltuja kuulemis- ja palautekäytäntöjä otetaan käyttöön	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköisten vuorovaikutus ja palautekanavien monipuolinen hyödyntäminen mm. kyselytutkimukset, ideariihet, jalkautuminen suoraan kohderyhmän pariin, sekä palautteiden systemaattinen käsittely. • Yhteistyö vaikuttajaryhmien kanssa mm. Lasten ja nuorten parlamentit, lapsivaikutusten arviointi, koulujen vaikuttajaryhmät, nuorisotilatoimikunnat, nuorisovaltuustotoiminta, vanhempaintoimikunnat, asukasverkostojäsenet, asiakasraatitoiminta, Järjestöfoorumi.
Palveluiden kehittäminen kuuntelemalla ja perehtymällä asiakkaiden kokemuksiin	<ul style="list-style-type: none"> • Ammatillaiset jalkautuvat kuulemaan lapsia, nuoria ja perheitä. Yhteinen dialogi osana arkea. • Kokemusasiantuntijoiden näkemyksiä hyödynnetään kehittämistyössä. • Kuunnellaan kaikkia kanavia; some-työprofiili. • Arviointi ja seuranta ovat jatkuvaa. Toimintamalleja ja palveluita kehitetään ja toimintaa muutetaan tarpeen mukaisesti saadun palautteen perusteella.
Monialaiset ja monitoimijaiset joustavasti tuotetut palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelujen jalkautuminen lapsen, nuoren ja perheen arkiympäristöön, asiakaslähtöiset kohtaamisajat. • Sähköisten palvelujen lisääminen. • Joustavat matalan kynnyksen palvelut ja oppilashuollon monialainen verkostotyö. • Selkeät ja joustavat prosessit, työnkuvat ja konsultaatiokäytänteet. • Vaikeissa elämän tilanteissa olevien lapsiperheiden huomioiminen palveluiden tuottamisessa; mm. maakunnallinen vauvaperheen päihdetyön kehittämisryhmä, eroverkosto sekä väkivaltatyön foorumi kokoontuvat säännöllisesti ja jakavat toimintavastuun.

Työikäiset + kaikki ikäryhmät

Mahdollistetaan asukkaiden verkostoituminen ja vertaistuki	Matalan kynnyksen kohtaamispaikat: päiväkeskukset, monikulttuurisuuskeskukset ym.	Toteutuneet: kyllä/ei. Käytön seuranta.	Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja seurakunta
Mahdollistetaan palveluiden esteettömyys, yhdenmukaisuus ja osallisuus	Palvelujen saavutettavuus, ehjät palvelukokonaisuudet: lisätään tietämystä hyvinvointipalveluiden yhdyspinnoista ja lisätään yhteistyötä palvelujen kehittämisessä.	Yhteistyömallit, -foorimit. Kulttuuripalveluiden saavutettavuus.	Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat Terveystalo
Tuetaan eri asiakasryhmien omaehtoista harrastamista	Palveluiden jalkauttaminen: kyläpäivät, erilaiset tapahtumat. Kulttuurilähete, Kaikukortti.	Yksikkökohtaiset kulttuurihyvinvointisuunnitelmat.	

<p>Oman toimijuuden kasvattaminen</p> <p>Tiedotetaan olemassa olevista sähköisistä palveluista ja osallistetaan sekä aktivoidaan niiden käytettävyyden parantamiseen</p>	<p>Tarjotaan vaikuttamisen mahdollisuuksia kaikkien ikäryhmien osalta mm. lisäämällä tiedon saantia itseä koskevista asioista. Tiedottaminen. Digituki ja -neuvonta. Asiakslähtöiset ja monikulttuurisuuden huomioivat toimintamallit.</p> <p>Digituen saatavuuden ja löydettävyyden kehittäminen.</p> <p>Keskitetty asiakasohjaus.</p> <p>Yhteiset digitaaliset sovellukset ja palvelualustat.</p>	<p>Toteutuneet: kyllä/ei.</p> <p>Valmis sähköisten palveluiden palvelukartta.</p> <p>Sähköisten palveluiden käyttö.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja Kymenlaakson liitto</p> <p>Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Tyytyväisyys asukas- ja kuntalaiskyselyissä</p>	<p>Kokemuksen mittaus, asiakas- ja asukasnäkökulma. Kehittämiskanavana myös Kymsoten Prototyypit Online-yhteisö.</p>	<p>Kyselyiden tulokset.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Varmistetaan laadukkaat näyttöön perustuvat hyvät käytänteet</p>	<p>Jatkuvan laadunhallinnan periaatteet, laadunhallinta-järjestelmät. Valtakunnalliset suositukset.</p>	<p>Prosessikuvaukset, valmiit toimintamallit. Toiminnan systemaattinen arviointi, raportointi, analysointi, kehittäminen.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat ja järjestöt</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Ikääntyneet</p>			
<p>Ikäihmiset saavat tarvitsemansa tiedon ja tuen yhden palvelun ja yhteydenoton kautta</p>	<p>Matalan kynnyksen kohtaamispaikat. Viestintä, asiantuntijaluennot.</p> <p>Keskitetty asiakasohjaus.</p> <p>Oma- ja itsehoitopalveluita tarjolla eri palveluissa.</p>	<p>Käytön seuranta.</p> <p>Toteutuneet: kyllä/ei.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat</p> <p>Terveystalo</p>
<p>Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p>	<p>Kulttuuriseen seniori-, vanhus- ja sukupolvityön kehittäminen, Aili-verkosto.</p> <p>Erilaisten asumismuotojen lisääminen. Yhteisöllisyyden huomioiminen asumisessa.</p> <p>Osallistumismahdollisuudet alueiden toimintaan ja kaupungin kehittämiseen. Aluetoimikunnat, -parlamentit, yhteisötilat.</p>	<p>Yksikkökohtaiset kulttuurihyvinvointi-suunnitelmat.</p> <p>Erilaisten asumismuotojen vaihtoehtojen määrä.</p> <p>Palautteet, kehittämisideat.</p>	<p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat</p> <p>Terveystalo</p> <p>Yhteistyössä Kymsote, kunnat, järjestöt ja kulttuuritoimijat</p> <p>Terveystalo</p>